

सामाजिक वनीकरणाच्या अधिकारी /
कर्मचाऱ्यांचे पुनर्गठन करण्यासाठी
त्रिसदस्यीय समिती गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : आयएफएस-२०११/प्र.क्र. २८५/फ-७

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०६२.

दिनांक :- १४ सप्टेंबर, २०११

प्रस्तावना :-

राज्यातील वन क्षेत्राचे प्रमाण सुमारे २०% एवढे असून राष्ट्रीय वन नीती, १९८८ मधील निर्देशित केल्यानुसार राज्याचे कमीत कमी ३३% एवढे भौगोलिक क्षेत्र वनाच्छादनाखाली यावे. यादृष्टीने सन १९८२ च्या सुमारास सामाजिक वनीकरण संचालनालयाची स्थापना करण्यात आली. तथापि, सामाजिक वनीकरण संचालनालयाकडे अत्यंत मर्यादित कर्मचारी वर्ग उपलब्ध असल्यामुळे उपरोक्त उद्दीष्ट साध्य करण्यास आतापर्यंत फारसे यश प्राप्त झालेले नाही. राज्यातील ३५७ तालुक्यांच्या तुलनेत सामाजिक वनीकरण संचालनालयातील लागवड अधिकाऱ्यांची फक्त २३१ मंजूर पद उपलब्ध आहेत. सामाजिक वनीकरण संचालनालयांतर्गत राज्य योजनांतर्गत होणाऱ्या रुपये ४ कोटी एवढ्या खर्चाच्या तुलनेत वेतन या योजनेत शिर्षांतर्गत होणारा खर्च रुपये ६५ ते ७० कोटी पर्यंत आहे.

उपरोक्त विसंगती दूर करण्याकरीता सामाजिक वनीकरण संचालनालयांतर्गत असलेले अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचा अनुभव आणि क्षमतेचा पुरेपूर वापर व्हावा, तसेच ३३% वनाच्छादनाचा राष्ट्रीय उद्दीष्ट साध्य करण्याच्या दृष्टीने सामाजिक वनीकरण संचालनालयातील कर्मचाऱ्यांची नैसर्गिकरित्या वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यांतून कमी प्रमाणात वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यांकडे नियुक्ती करण्यासाठी प्रधान सचिव (जलसंधारण) यांनी विनंती केली आहे. या पार्श्वभूमीवर शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

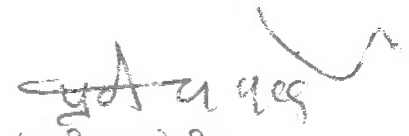
राज्यात काही जिल्हे / तालुके नैसर्गिक रित्या वनाच्छादित असूनही त्या ठिकाणी सामाजिक वनीकरण संचालनालयाचे अधिकारी व कर्मचारी कार्यरत आहेत. मात्र दुसरीकडे मराठवाडा मारठ्या परिसरात मोठ्या प्रमाणावर वनाच्छादनाची आवश्यकता असूनही सामाजिक वनीकरण संचालनालयातील मर्यादित कर्मचारी वर्ग असल्याने वनाच्छादनाचे उद्दीष्ट साधणे शक्य होत नाही. ही विसंगती दूर करण्याच्या दृष्टीने जलसंधारण विभागाने केलेल्या विनंतीच्या अनुषंगाने नैसर्गिकरित्या वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यांतून सामाजिक वनीकरण संचालनालयाचा कर्मचारी वर्ग कमी प्रमाणात वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यांमध्ये नियुक्त करण्याच्या दृष्टीने काय कारवाई अपेक्षित राहिल, याबाबत शासनाने अहवाल सादर करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे त्रिसदस्यीय समिती गठीत करण्यात येत आहे:-

१. श्री. ए. के. जोशी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनक्षेत्र प्रमुख), म.रा. नागपूर - सदस्य
२. श्री तसनीम अहमद, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा गृहासंचालक, - निमंत्रक सामाजिक वनीकरण संचालनालय, पुणे

राष्ट्रीय वन नीती, १९८८ मधील विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे राज्यात ३३% वनाच्छादनाचे उद्दीष्ट मानणे वसे सुसाध्य होईल. तसेच पर्यावरण विनाश व सामाजिक वनीकरण संचालनालयाभार्फत राजविप्रेषात येत असलेल्या वनीकरणाच्या विविध योजनांची अंमलबजावणी एकात्मिकरित्या (Integrated basis) करी करत येईल. याबाबत उपरास्त समितीने आपला अहवाल २ महिन्यात राज्यनाम सादर करावा. यासंदर्भात समितीला उपयुक्त वाटत असलेल्या इतर सूचनाही सभावित करू या.

हा शासकीय निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाच्या सहकाराने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार वा नावागे,

(प्रवीण परदेशी)

प्रधान सचिव (वने)

महसूल व वन विभाग

प्रति,

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

मा. मुख्यमंत्री यांचे प्राधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

प्रधान सचिव (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

प्रधान सचिव (जलसंधारण), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

श्री. ग. के. जोशी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

श्री नसरीम अहमद, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, सामाजिक वनीकरण

संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

श्री तर्कानम अहमद, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, सामाजिक वनीकरण

संचालनालय, पुणे

श्री प्रकाश ठोसरे, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (उत्पादन व व्यवस्थापन), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन - मुख्य संवर्ग), नागपूर

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कार्मिक), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

मुख्य वनसंरक्षक तथा उप महासंचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय (सर्व)

मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) सर्व

मा. मंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

मा. मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

उप संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय (सर्व)

उप वनसंरक्षक (प्रादेशिक) सर्व

निवडनसरी (क-७ कार्यालय)

सामाजिक वनीकरणाच्या अधिकारी /
कर्मचाऱ्यांचे पुनर्गठन करण्यासाठी
त्रिसदस्यीय समिती गठीत करणेबाबत.

महसूल व वन विभाग

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : ३४ सप्टेंबर, २०११

राज्यातील वन क्षेत्राचे प्रमाण सुमारे २०% एवढे असून राष्ट्रीय वन नीती, १९८८ मधील निर्देशित केल्यानुसार राज्याचे कमीत कमी ३३% एवढे भौगोलिक क्षेत्र वनाच्छादनाखाली यावे. यादृष्टीने सन १९८२ च्या सुमारास सामाजिक वनीकरण संचालनालयाची स्थापना करण्यात आली. तथापि, सामाजिक वनीकरण संचालनालयाकडे अत्यंत मर्यादित कर्मचारी वर्ग उपलब्ध असल्यामुळे उपरोक्त उद्दीष्ट साध्य करण्यास आतापर्यंत फारसे यश प्राप्त झालेले नाही. राज्यातील २५७ तालुक्यांच्या तुलनेत सामाजिक वनीकरण संचालनालयातील लागवड अधिकाऱ्यांची फक्त २६१ मंजूर पदे उपलब्ध आहेत. सामाजिक वनीकरण संचालनालयांतर्गत राज्य योजनांतर्गत होणाऱ्या रुपये ४ कोटी एवढ्या खर्चाच्या तुलनेत घेतले जाणारे योजनेत शिर्षांतर्गत होणारा खर्च रुपये ६५ ते ७० कोटी पर्यंत आहे. उपरोक्त विसंगती दूर करण्याकरीता सामाजिक वनीकरण संचालनालयांतर्गत असलेले अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचा अनुभव आणि क्षमतेचा पूर्णपणे वापर व्हावा, तसेच ३३% वनाच्छादनाचा राष्ट्रीय उद्दीष्ट साध्य करण्याच्यादृष्टीने सामाजिक वनीकरण संचालनालयातील कर्मचाऱ्यांची नैसर्गिकरित्या वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यांतून कमी प्रमाणात वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यांकडे नियुक्ती करण्यासाठी प्रधान सचिव (जलसंधारण) यांनी विनंती केली आहे. या पार्श्वभूमीवर शासन एवढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

राज्यात काही जिल्हे / तालुके नैसर्गिक रित्या वनाच्छादित असूनही त्या ठिकाणी सामाजिक वनीकरण संचालनालयाचे अधिकारी व कर्मचारी कार्यरत आहेत. मात्र दुसरीकडे मराठवाडा सारख्या परिसरात मोठ्या प्रमाणावर वनाच्छादनाची आवश्यकता असूनही सामाजिक वनीकरण संचालनालयातील मर्यादित कर्मचारी वर्ग असल्याने वनाच्छादनाचे उद्दीष्ट साधणे शक्य होत नाही. ही विसंगती दूर करण्याच्या दृष्टीने जलसंधारण विभागाने केलेल्या विनंतीच्या अनुषंगाने नैसर्गिकरित्या वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यातून सामाजिक वनीकरण संचालनालयाचा कर्मचारी वर्ग कमी प्रमाणात वनाच्छादित असलेल्या जिल्हे / तालुक्यामध्ये नियुक्त करण्याच्यादृष्टीने काय कारवाई अपेक्षित राहिल, याबाबत शासनास अहवाल सादर करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे त्रिसदस्यीय समिती गठीत करण्यात येत आहे:-

१. श्री. ए. के. जोशी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), म.स. नागपूर - सदस्य
२. श्री तन्वीम आहमद, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, - निमंत्रक
सामाजिक वनीकरण संचालनालय, पुणे

राष्ट्रीय वन नीती, १९८८ मधील विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे राज्यात ३३% वनाच्छादनाचे उद्दीष्ट गाठणे वरचे मुख्य ध्येय होईल, तसेच वन विभाग व सामाजिक वनीकरण संचालनालयामार्फत राज्याच्यात येत असलेल्या वनीकरणाच्या विविध योजनांची अंमलबजावणी एकात्मिकरित्या (Integrated basis) करीत राहिल, याबाबत उपरोक्त समितीने आपला अहवाल २ महिन्यात सादर करावा. यासंदर्भात समितीला उपयुक्त वाटत असलेल्या इतर सूचनाही समाविष्ट राहिल्या.

हा शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाच्या सहकाराने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नवाने,

(प्रवीण परदेशी)

प्रधान सचिव (वने)

महसूल व वन विभाग

प्रति,

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

प्रधान सचिव (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

प्रधान सचिव (जलसंधारण), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

श्री. ए. के. जोशी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन वन प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

श्री तसनीम अहमद, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

श्री तसनीम अहमद, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, पुणे

श्री प्रकाश तासरे, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (उत्पादन व व्यवस्थापन), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन - दुर्गम संघर्ष), नागपूर

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कार्यिक), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

मुख्य वनसंरक्षक तथा उप महासंचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय (सर्व)

मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) सर्व

मा. मंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

मा. मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

उप संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय (सर्व)

उप वनसंरक्षक (प्रादेशिक) सर्व

निवडवल्ली (फ-७ कार्यासन)